

VISU ŠALIŲ KATALIKAI
DARBININKAI VIENYKĖS

DARBININKAS

EINA ANTRADIENIAIS, IR
PENKTADIENIAIS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ KOOPERATYVĖS SĄJUNGOS ORGANAS

Eina nuo 1915 m.

GEGUŽES-MAY 14 D., 1926, PENKTADIENIS, Nr. 39

Kaina 5 centai

Lietuvos rinkimų rezultatai REVOLIUCIJA LENKIJOS

Krikščionių demokratų blokas neteko 11 vietų

Varšava skęsta kraujuose

Maišto priešakyj Pilsudskis

NAUJOJO LIETUVOS SEIMO SĄSTATAS

Serėdos rytė, gegužio 12 d., atėjo iš Lietuvos kablegrama, J. J. Romano pasiūsta, apie rinkimus į Lietuvos Seimą. Rinkimai įvyko pereitą subatą ir nedėlią. Rezultatai šitokie:

	Dabar	II Seime	St. Seime
LIAUDININKAI	21	16	29
SOCIALDEMOKRATAI	17	8	14
KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI	14	14	59
ŪKININKŲ SĄJUNGA	11	14	0
L. DARBO FEDERACIJA	4	12	0
TAUTININKAI	3	0	0
ŪKININKŲ PARTIJA	2	0	0
	72	64	102
Tautinių mažumų atstovai:			
VOKIEČIAI	6	2	1
LENKAI	3	4	3
ŽYDAI	3	7	6
	12	14	10
IŠVISO	84	78	112

KAS ĮVYKO IR KAS IŠ TO GALI BŪTI?

Darant išvadas, pirmiausia reikia pastebėti, kad šiek tiek naujojo seimo sąstatas dar gali pasikeisti. Čia tik pirmiausia žinios. Reikia atsiminti, kad į Seimą turėjo patekti 85, o kol kas tėra 84. Tačiau jokių ypatingų permainų įvykti negalės.

Toliau pastebėtina tas, kad mažumų atstovų skaičius mažėjo, nežinant į Klaipėdos Krašto prisidėjimą, kur vokiečių gaivalas stiprus. Mažumų atstovų senajame seime buvo 14, dabar beliko 12. Rusų atstovas vienas buvęs dabar visai pasikendo. Taigi Lietuva "palietuvėjo."

Naujenybė naujame Seime yra tautininkai. Yra tai gerb. Smetonos vadovaujama srovė.

Šiokia tokia naujenybė naujame Seime yra ir Ūkininkų Partija, pravedusi du atstovus. Ji yra tuo nedidelė naujenybė, kad ji artima liaudininkams. Ūkininkų Partijos priešakyje stovi amerikiečiams pažįstamas p. Norus-Naruševičius.

Didžiausiais laimėtojais yra socialdemokratai. Jų skaičius daugiau, negu pasidivigubino. Turėjo tik 8, turi 17 atstovų. Socialdemokratai pateko kaštais L. Darbo Federacijos ir žydų. Šiuo sykiu žydų didžiūma buvo nusistatę remti socialdemokratų, ir su žydais sionistais beliko maža dalis.

Senajame Seime krikščionių demokratų blokas, susidedantis iš Krikšč.-demokratų, Ūkininkų Sąjungos ir L. Darbo Federacijos sudarė 40 atstovų. Tas blokas, todėl, turėjo daugiau atstovų, negu visos kitos partijos paimitos į krivą. Todėl krikščionių-demokratų blokas galėjo turėti valdžią savo rankose. Dabar tasai krikščionių-demokratų blokas beturi 29 atstovus, visi kiti atstovai kartu sudaro 55.

Prie šio seimo sąstato nėra nei kalbos apie krikščionių-demokratų bloko galėjimą sudaryti valdžią arba su kuo nors papildyti bloką tiek, kad galėtų viršyti visus kitus daiktan sudėtus ir pasilaikyti valdžią.

Taigi Lietuvos valdžia pereina į kitų partijų rankas. Taip sakant buvusioji opozicija dabar sėjasi pozicija.

KAS BŪS?

Visos prieškrikščioniškosios partijos Lietuvoje ir anti-katalikiškosios srovės šiaupus Atlanto be galo džiugauja dėl krikšč.-demokratų pralaimėjimo. Džiaugias savo laimėjimu. Katalikuose galės kilti nusiminimo.

Džiugaujantieji turi neužmiršti, kad juos laukia atsakomingas darbas, o katalikai turi pažvelgti į savo darbus, atitaisyti klaidas ir rengtis atsigrębti.

Kad dabartiniai laimėtojai galėtų sudaryti ministerių kabinetą ir valdžią, tai turi susitarti, sudaryti bloką. Kas su kuo blokuosis?

Kad sudaryti valdžią ir užsilaikyti, tai reikia 45 atstovų. Liaudininkai, socialdemokratai, tautininkai ir ūkininkų partija tesudaro 42. Todėl prisiėm šauktis talkos iš mažumų. Gal vokiečiai ateis talkon. Tada susidarytų 48 atstovai. Bet tai labai nestiprus blokas. Liaudininkai ir socialdemokratai ne kokie draugai. Juosius gali sujungti tik anti-katalikiškumas. Liaudininkai seniau labiau linko veikti su krikšč.-demokratais, negu su socialdemokratais. Yra galimybė liaudininkams ir krikščionims-demokratams susiblokuoti. Blokas būtų nema-

žas — 50 atstovų — lengvai persvertų visus kitus daiktan sudėtus.

Kaip sakėme buvusią opoziciją gali sujungti anti-katalikiškumas. Greičiausia juos ir sujungs. Socialdemokratai gal ir neis valdžion. Jie elgsis, kaip Francijos socialdemokratai — neina valdžion, bet valdžią remia, arba geriau pasakius toleruoja. Kai prisiėna opesnis klausimas, o ministerių kabineto krizio nenori daryti, tai socialdemokratai susilaiko nuo balsavimo.

Pagalios gali būti darbo kabinetas. Tai yra visos didžiosios partijos susitarę ir siūstų visoms patinkamus žmones kabinetai. Tokį darbo kabinetą galėtų susitarti remti krikščionių demokratų blokas ir liaudininkai su ūkininkų partija ir tautininkais.

Tokios tai galimybės iš dabartinio seimo sąstato.

Anglijoj streikas laimėtas

STREIKAS ATŠAUKTAS

Anglijos generalis streikas atšauktas gegužio 12 d.

Toji žinia pasklido žaibo greitumu po visą šalį. Žinia buvo skleista visokiais būdais — telefonais, telegramais, ir per radio.

Darbininkai tuoj bėgo į darbus, bet toli gražu ne visi iš karto priimti.

Streikas prasidėjo gegužio 3 d. Reikišia streikuota apie 10 dienų.

Angliakasiai jau pirmiau nedirbo, nes jiems buvo laikant pasakelbtas. Ir dar dabar generalį streiką atšaukus, nežinia ar greit jie pradės dirbti.

Streikas buvo stebėtinai ramus ir tvarkus.

Streiko atšaukimo išlygos:

- 1) Valdžia ir toliau tės subsidijavimą (paramą) kasykloms.
- 2) Angliakasiams algos bus mokamos tokios, kokios buvo mokamos iki gegužio 1 d. š. m.
- 3) Visuotina algų komisija bus nuskirta nustatyti darbo sąlygas ir algas.
- 4) Valdžia rėms patarimus, išdėtus karališkosios anglių komisijos pasiūlytus.

TURĖJO REZIGNUOTI

BERLIN. — Vokietijos ministerių pirmininkui Luth-erui išreikšta Reichstage nepasitikėjimas ir jis turėjo rezignuoti. Karūna su juo turėjo rezignuoti ir visas kabinetas.

SUSTREIKAVO 5,000

NEW YORK. — Šiaurės unija paskelbė streiką delto, kad pamatė, jog kompanija ėmė ignoruoti uniją ir įvedinėti "open shop." Iš viso sustreikavo 5,000 šiaurės.

PASKYRĖ KOVAI SU DŽIOVA

Massachusetts valstija paskyrė \$40,000 kovai su džiova.

SUSEKĖ KAIZERININKŲ SUOKALBĮ

BERLIN. — Policija susėkė pilną pilną sukelti Vokietijoje maištą, padaryti fašistinė revoliucija ir paršaukti ex-kaizerį ant ossto. Dokumentai tam tikri buvo sudaryti ir pagal tuos dokumentus prasidėjo areštavimai. Situose dokumentuose įveltas ir ex-kaizeris, kaip vienas iš suokalbčio veikėjų.

LENKIJOS VALDŽIA NESITIKI ATSLILAIKYTI

Gegužio 12 d. Lenkijos ištiko laukiamoji ir pranašautoji revoliucija. Kaip išanksto buvo pranešinta revoliucionierių vadu yra Pilsudskis, visokiais būdais pagarsėjęs karjeristas.

Pilsudskiniui prigelbsti daug generolų ir jo šalininkų visokiose srityse.

Pilsudskio jėgos buvo sukoncentruotos netoli Varšavos Rembertowe, ir iš ten jėgos buvo užkomandavotos "do Warszawy."

Varšavos valdžia gerai žinojo apie Pilsudskio žygius ir rengėsi jį atremti. Valdžia gavus žinią apie Pilsudskio atmaršavimą, tuoj pašaukė visą Varšavos ir apilinkų kariuomenę grumtis su Pilsudskiu.

Pilsudskio jėgos greit pasirodė Varšavos priemiesčiuose ir susitiko su valdžios jėgomis.

Rojalistų riaušės Paryžiuje

ROJALISTŲ RIAUŠĖS

PARYŽIUS. — Dviejose vietose Prancijos sostinės ištiko smarkus susirėmimas rojalistų su policistais.

Rojalistai maršavo uždėti vainikus ant dviejų šv. Joanos Arkietės stovyklų. Susirėmime sužeista 150 rojalistų ir 118 policistų.

Riaušės ištiko delto, kad rojalistai formaliai maršavo prie stovyklų, o policijos leidimo tam neturėjo. Policija buvo pastojus kelią, bet rojalistai per policijos kordoną prasibruko, pliekdami policistus lazdomis.

Taip rojalistai prasimušė, uždėjo ant šv. Joanos Arkietės abiejų stovyklų vainikus.

SUVAŽIAVIMAS

Naujosios Anglijos L. D. K. S. kuopų apskrities suvažiavimas įvyks nedėlioj, geg. 23 d. Lietuvių pobairnytinėj salėj, Nashua, N. H. Pradžia 2 val. po piet.

Darbininkų piknikas įvyks gegužio 31 dienoj, Maironės Parke, Worcester, Mass. Visos Naujosios Anglijos L. D. K. S. kuopos privalo atsiųsti delegatus į suvažiavimą, kad galėtai užtiktuotume miltininkų darbininkų važiavimą į pikniką.

Valdyba

sudskio jėgos prasimušė į gatves ir skerdynė, žiauri kova prasidėjo.

Pilsudskio jėgos užėmė pili, premiero palocių ir užsienių reikalų ministeriją. Tolimesnis Pilsudskio žygis yra ant prezidento palociaus Beldvedero.

Valdžia paskelbė "obroną narodową" ir paskelbė proklamaciją reikalaujančią taikos ir tvarkos.

Prie visų viešųjų budinkų valdžia buvo sustačius stipriai ginkluotą ištikimą kariuomenę. Pilsudskis ne dykai ima viršų, o tik po aštraus susirėmimo ir po didžio kraujo praliejimo.

Prie tiltų buvo pastatyta stiprios sargybos su kulkosvaidžiais.

Tuo tarpu ministeriai be pertrūkio posėdžiauja ir svarsto, kas daryti. Naujausios žinios praneša, kad vis ministeriai ir

"ojėznos" pasiaukuoti ir re zignuosią. Pranešama, kad nu tarę viską pavesti Pilsudskiniui

Jau dvi savaitė, kai Lenkijos Skšynskio kabinetas griuvo Nesisekė jokiū būdu sudaryti naujo kabineto. Prezidentas buvo paskyręs Grabskį sudaryti kabinetą. Bet Pilsudskis pareiškė savo "nie pozwaliame."

Pagalios Witos buvo paskirti ir tas kabineta sudarė. Tuo tarpu Pilsudskis pamanė, kad jau laikas "do Warszawy" eit ir savo jėgomis įsakė maršuoti

Iš Dancigo leidžiamos lenkų žinios skelbia, kad kariuomenė tebesanti valdžiai ištikima i kad Varšavoj visi viešieji namai tebesą dar valdžios rankose.

LENKISKOS AMUNICIJOS KOKYBĖ

Lenkų valdžios skirta mirti komisija padarėsi amunicijos tikrinimą.

revizija rado, kad daug kariuomenėi gamintų daiktų netinka jokiām vartojimui. Tuo tarpu karo ministerijai šituos daiktus buvo priėmusi ir siuntinėjo kariuomenės dalims į provinciją. Šita dalykas, kaip spėja lenkų spauda padidinsias teism valdiško turto ir kvšininkys tės bylų skaičių ir gal keliai žmonėmis emigraciją užsienin.

BEDARBIAI LENKIJOS PLĖSIA KRAUTUVES

Liubline bedarbių mini išplėšė 60 maisto krautuvų išvaikė policiją ir kariuomenę. Visuose miestuose sek panašūs atsitikimai.

KONFISKAVO SEPTYNIAS BAŽNYČIAS

Meksikos prez. Calles išleido įsakymą konfiskuoti septynias katalikiškas bažnyčias Tobosco valstijoje. Bažnyčios bus perdirbtos į mokyklas.

KLAIPEDIEČIŲ PRAKALBOŠ

Kadangi gerb. Mažosios Lietuvos atstovai vidurinėse turi grįžti atgal, tai vis kolonijų negalės atlaikyti. Atlankys tik didžiasias. Vėliausiai nustatytas maršrutas yra šitoks:

GEGUŽES MĖN.
14—Rochester, N. Y.
16—Cleveland, Ohio
18—Detroit, Mich.
20—Chicago, Ill.

Vulkano Kilanea išsiveržimas. Tas vulkanas randasi Havajų salose. Ši fotografija nuimta laike vėliausio išsiveržimo.

